

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2010. december 22.*

A C-444/09. és C-456/09. sz. egyesített ügyekben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 3 de A Coruña (Spanyolország) és a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 3 de Pontevedra (Spanyolország), a Bírósághoz 2009. november 16-án, illetve november 23-án érkezett 2009. október 30-i, illetve november 12-i határozataival terjesztett elő az előtte

Rosa María Gavieiro Gavieiro (C-444/09),

Ana María Iglesias Torres (C-456/09)

és

a **Consellería de Educación e Ordenación Universitaria de la Xunta de Galicia**

között folyamatban lévő eljárásokban,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: J.N. Cunha Rodrigues tanácselnök, A. Arabadjiev, A. Rosas, U. Löhmus és A. Ó Caoimh (előadó) bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,
hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- A. M. Iglesias Torres képviselőjében M. Costas Otero abogada,

- a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria de la Xunta de Galicia képviselőjében A. López Miño abogado,

- a spanyol kormány képviselőjében J. Rodríguez Cárcamo, meghatalmazotti minőségben,

- az Európai Bizottság képviselőjében M. van Beek és G. Valero Jordana, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv (HL L 175., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 368. o.) mellékletében szereplő, a határozott ideig tartó munkaviszonyról 1999. március 18-án kötött keretmegállapodás (a továbbiakban: keretmegállapodás) 4. szakaszának értelmezésére vonatkoznak.
- 2 E kérelmeket az R. M. Gavieiro Gavieiro és A. M. Iglesias Torres, valamint a Consellería de Educación e Ordenación de la Xunta de Galicia (Galícia autonóm közösség oktatási és egyetemi szabályozási bizottsága, a továbbiakban: Consellería) között, a teljesített szolgálati idő után háromévente járó juttatások visszaható hatállyal történő megadásának ez utóbbi általi megtagadása tárgyában folyamatban lévő két jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós szabályozás

- 3 Az 1999/70 irányelv 1. cikke értelmében az irányelv célja „a mellékletben szereplő [...] keretmegállapodás végrehajtása, amely megállapodást [...] általános iparági szervezetek (ESZSZ, UNICE és CEEP) kötöttek”.

- 4 Ugyanezen irányelv 2. cikkének első és harmadik bekezdése értelmében:

„A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2001. július 10-e előtt megfeleljenek, vagy biztosítják, hogy legkésőbb eddig az időpontig a szociális partnerek a szükséges rendelkezéseket megállapodás útján bevezessék, miközben a tagállamok megteszik az ezen irányelvben előírt eredmények folyamatos biztosításához szükséges lépéseket. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

[...]

Amikor a tagállamok elfogadják az első bekezdésben említett intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.”

5 Az 1999/70 irányelv – 3. cikke értelmében – 1999. július 10-én, az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lépett hatályba.

6 A keretmegállapodás 1. szakasza értelmében annak:

„[...] célja:

a) a megkülönböztetés [helyesen: hátrányos megkülönböztetés] tilalma elvének alkalmazásával javítani a határozott ideig tartó munkavégzés [helyesen: munkaviszony] minőségét;

b) az egymást követő, határozott ideig tartó munkaszerződések vagy munkaviszonyok alkalmazásából származó visszaélések megakadályozása kereteinek [helyesen: megakadályozásához szükséges keret] megállapítása.”

7 A keretmegállapodás 2. szakasza 1. pontjának szövege a következő:

„Ez a megállapodás olyan határozott időre alkalmazott munkavállalókra vonatkozik, akik a törvény, kollektív szerződés vagy a tagállamokban kialakult gyakorlat szerint munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkeznek.”

8 A keretmegállapodás 3. szakaszának 1. pontjában szereplő fogalommeghatározás értelmében a határozott időre alkalmazott munkavállaló „az a munkavállaló, aki a munkáltató és a munkavállaló által közvetlenül létesített, határozott időre létrejött munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkezik, ahol a szerződés [helyesen: munkaszerződés vagy munkaviszony] megszűnését olyan objektív feltételek útján alapítják meg, mint meghatározott időpont elérése, meghatározott feladat elvégzése vagy meghatározott esemény bekövetkezése”.

- 9 A keretmegállapodás „A megkülönböztetés [helyesen: hátrányos megkülönböztetés] tilalmának elve” címet viselő 4. szakaszának 1. és 4. pontja a következőt írja elő:

„1. A foglalkoztatási feltételek [helyesen: munkafeltételek] szempontjából a határozott időre foglalkoztatott munkavállalók nem részesülhetnek kedvezőtlenebb bánásmódban, mint a velük összehasonlítható, állandó [helyesen: határozatlan időre alkalmazott] munkavállalók, csupán azért, mert határozott idejű munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkeznek, kivéve ha az eltérő bánásmód objektív alapon igazolható.

[...]

4. A sajátos munkafeltételekkel kapcsolatos, a vállalkozásnál eltöltött idő alapján történő minősítés [helyesen: vonatkozó szempontok] a határozott időre alkalmazott munkavállalók és az állandó [helyesen: határozatlan időre alkalmazott] munkavállalók esetében azonosak, kivéve, ha a vállalkozásnál eltöltött idő alapján történő eltérő minősítést objektív okok indokolják.”

A nemzeti szabályozás

- 10 A spanyol alkotmány (a továbbiakban: alkotmány) 149. cikke (1) bekezdésének 18. pontja a közigazgatási szervekre alkalmazandó jogi rendszer és tisztviselőik személyi szabályzatának alapjait illetően kizárólagos hatáskört ruház a spanyol államra.
- 11 A Decreto 315/1964, por el que se aprueba la Ley de funcionarios civiles del Estado (A köztisztviselőkről és közalkalmazottakról szóló törvény elfogadásáról szóló, 1964.

február 7-i 315/1964. sz. rendelet; a BOE 1964. február 15-i 40. száma, 2045. o., a továbbiakban: LFCE) 4. cikke értelmében határozatlan időre kinevezett köztisztviselők azok a köztisztviselők, akik – törvényen alapuló kinevezés alapján – állandó álláshe-lyet foglalnak el, a tényleges állományba tartoznak, és az általános állami költségve-tésből a személyzet javára meghatározott díjazásban, illetve fix összegű ellátásokban részesülnek.

- 12 Az LFCE 5. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy határozott időre kinevezett köztisztviselők azok a köztisztviselők, akik szükségből vagy sürgősség miatt a hatá-rozatlan időre kinevezett köztisztviselők helyét töltik be mindaddig, amíg e helyeket határozatlan időre kinevezett köztisztviselőkkel töltik be.
- 13 A határozott időre kinevezett köztisztviselők – az LFCE 104. cikkének (3) bekezdése értelmében – azon kategóriának megfelelő illetményben részesülnek, amelybe a be-töltetlen álláshely tartozik.
- 14 Az LFCE 105. cikke akként rendelkezett, hogy e határozott időre kinevezett köztiszt-viselőkre – analógia útján, és amennyiben ez munkaviszonyuk jellegének megfelel – a köztisztviselőkre vonatkozó általános szabályzatot kell alkalmazni, a határozatlan ide-jű foglalkoztatáshoz való jog, a meghatározott illetményszintekhez való jog, valamint a köztisztviselői nyugdíjjal kapcsolatos rendszer kivételével.
- 15 Az LFCE rendelkezéseit átvették a Galíciai Autonóm Közösség 2003–2007-es évek-re vonatkozó költségvetési törvényei, amelyekben előírták, hogy a határozott időre kinevezett köztisztviselők – a határozatlan időre kinevezett köztisztviselőktől elté-rően – nem jogosultak a háromévente járó juttatásokra. Ezen utóbbiak olyan jutta-tások, amelyeket három teljesített szolgálati évből álló időszakok vonatkozásában biztosítanak.

- 16 A spanyol állam – az alkotmány 149. cikke (1) bekezdésének 18. pontja értelmében ráruházott kizárólagos hatásköre alapján – elfogadta a Ley 7/2007 del Estatuto básico del empleado público (a köztisztviselőkre vonatkozó alapszabályzatról szóló, 2007. április 12-i 7/2007. sz. törvény; a BOE 2007. április 13-i 89. száma, 16270. o.; a továbbiakban: LEBEP).
- 17 A LEBEP –2. cikkének (1) bekezdése értelmében – a határozatlan időre kinevezett köztisztviselőkre, és adott esetben a többek között az autonóm közösségek közigazgatásában dolgozó szerződéses alkalmazottakra vonatkozik.
- 18 A LEBEP 8. cikkének szövege a következő:

„1. Köztisztviselők a közigazgatási szerveknél díjazás ellenében közérdekű feladatokat ellátó személyek.

2. A köztisztviselők az alábbi csoportokba sorolhatók:

- a) határozatlan időre kinevezett köztisztviselők;
- b) határozott időre kinevezett köztisztviselők;
- c) a határozatlan vagy határozott idejű szerződéssel rendelkező, az állandó személyzethez tartozó szerződéses alkalmazottak;
- d) kisegítő alkalmazottak.”

- 19 A határozatlan időre kinevezett köztisztviselők és a határozott időre kinevezett köztisztviselők fogalmát a LEBEP 9. és 10. cikke az LFCE-ben szereplővel azonos módon határozza meg.
- 20 A LEBEP-nek „A határozott időre kinevezett köztisztviselők díjazása” címet viselő 25. cikke módosítja a háromévente járó juttatások addig hatályos rendszerét, és (2) bekezdésében kimondja, hogy „[a]z [említett törvény] hatálybalépését megelőzően teljesített közszolgáltatnak megfelelő, hároméves szolgálati időszakokat elismerik, ezek azonban a díjazás tekintetében csak a törvény hatálybalépésétől kezdve váltanak ki joghatást”.
- 21 Az LFCE 5. cikkének (2) bekezdését, valamint 104. és 105. cikkét hatályon kívül helyező LEBEP 2007. május 13-án lépett hatályba.
- 22 A LEBEP 25. cikkének (2) bekezdése alapján a Consellería meghatározta a Galíciai Autonóm Közösségben tanárként dolgozó, határozott időre kinevezett köztisztviselők tekintetében a hároméves szolgálati időszakok hivatalból történő elismerésére vonatkozó szabályokat.
- 23 A Decreto legislativo 1/1999, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Régimen Financiero y presupuestario de Galicia (Galícia pénzügyi és költségvetési rendszeréről szóló törvény egységes szerkezetbe foglalt változatának elfogadásáról szóló, 1999. október 7-i 1/1999. sz. törvényerejű rendelet; a BOE 1999. december 8-i 293. száma, 42303. o.) 27. cikke (1) bekezdésének a) pontja előírja, hogy a pénzügyi követeléshez fűződő jogok elévülési ideje öt év.

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A C-444/09. sz. ügy

- ²⁴ R. M. Gavieiro Gavieiro – akit alapeljárásbeli keresetlevele benyújtásának időpontjában a Consellería próbaidős köztisztviselőként foglalkoztatott – 1994 és 2007 között határozott időre kinevezett tanárként dolgozott különböző galíciai oktatási intézményekben, összesen 9 év 2 hónap és 17 napig.
- ²⁵ A LEBEP hatálybalépését követően a Consellería elismerte, hogy R.M. Gavieiro Gavieiro 2007. május 13-tól jogosult a teljesített szolgálati idő után háromévente járó juttatásokra, mivel kilenc éve állt köztisztviselői jogviszonyban a Galíciai Autonóm Közösségben.
- ²⁶ 2008. november 14-én az alapügy felperese azzal a kérelemmel fordult a Conselleriához, hogy ismerjék el az el nem évült – azaz a 2003 novemberére és 2007. május 12. közötti időszakhoz kapcsolódó – hároméves szolgálati időszakot, és fizessék meg részére a háromévente járó, megfelelő juttatásokat. E kérelmét a keretmegállapodásnak a Bíróság által a C-307/05. sz. Del Cerro Alonso ügyben 2007. szeptember 13-án hozott ítéletben (EBHT 2007., I-7109. o.) értelmezett 4. szakaszában előírt, megkülönböztetésmentes bánásmódhoz való jogára alapította.
- ²⁷ 2009. március 5-i határozatával a Consellería a fent említett kérelmet elutasította, mivel úgy vélte, hogy a LEBEP csak hatálybalépésétől, 2007. május 13-tól biztosítja a határozott időre kinevezett köztisztviselők számára a hároméves szolgálati időszakok alapján járó juttatásokat.

- 28 R. M. Gavieiro Gavieiro az elutasításról szóló, említett határozattal szemben keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz annak megsemmisítése, valamint az – állítása szerint – általa teljesített hároméves szolgálati időszakok visszaható hatállyal történő elismerése iránt.
- 29 Mivel a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 3 de A Coruña úgy ítélte meg, hogy az alapügy megoldásához a keretmegállapodás értelmezése szükséges, az eljárás felfüggesztéséről határozott, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„Hogyan kell értelmezni az 1999/70/EK irányelv [mellékletében szereplő] keretmegállapodás 4. szakaszának 4. pontjában foglalt, »eltöltött idő alapján történő eltérő minősítés« kifejezést; továbbá a köztisztviselők szolgálati idejének ideiglenes jellege önmagában olyan »objektív ok«-e, amely a szolgálati idővel összefüggő juttatások megfizetése tekintetében igazolja az eltérő bánásmódot?»

A C-456/09. sz. ügy

- 30 A. M. Iglesias Torres – aki a Galíciai Autonóm Közösség hivatalos nyelviskolái tanári karának határozatlan időre kinevezett köztisztviselőjeként jelenleg a Consellería alkalmazásában áll – 1994 és 2007. május 13. között különböző galíciai oktatási intézményeknél összesen kilenc évig dolgozott a Consellería alkalmazásában határozott időre kinevezett tanárként.
- 31 A LEBEP hatálybalépését követően, A. M. Iglesias Torres 2009. április 23-án kérte az általa kapott illetmény és a LEBEP hatálybalépése előtti időszak során általa teljesített hároméves szolgálati időszakok alapján neki járó illetmény közötti különbözetnek megfelelő illetmény megtérítéséhez való jogának elismerését.

- 32 A lugói területi oktatási és egyetemi szabályozási osztály vezetője – a Consellería által ráruházott hatáskörök alapján elfogadott – 2009. május 13-i határozatával elutasította az említett kérelmet.
- 33 A. M. Iglesias Torres az elutasításról szóló, említett határozattal szemben keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz annak megsemmisítése, valamint az – állítása szerint – általa teljesített hároméves szolgálati időszakok visszaható hatállyal történő elismerése iránt. E tekintetben kereseti kérelmeit a keretmegállapodásnak a Bíróság által a fent hivatkozott Del Cerro Alonso ügyben hozott ítéletben értelmezett 4. szakaszára alapította.
- 34 Mivel a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 3 de Pontevedrának kételyei merültek fel a keretmegállapodás Bíróság ítélkezési gyakorlatának fényében való értelmezésével kapcsolatban, felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

- „1) Alkalmazható-e az 1999/70/EK irányelv a Galíciai Autonóm Közösség határozott időre kinevezett köztisztviselőre?
- 2) Az ezen irányelvet átültető nemzeti rendelkezésnek tekinthető-e a [LEBEP] 25. cikkének (2) bekezdése, ha e törvényben nem található semmiféle, a közösségi szabályozásra való utalás?
- 3) A második kérdésre adott igenlő válasz esetén szükségszerűen a LEBEP 25. cikkének (2) bekezdését kell-e olyan nemzeti átültető rendelkezésnek minősíteni, amelyre az Európai Unió Bírósága C-268/06. sz. Impact-ügyben 2008. április 15-én hozott ítélete (EBHT 2008., I-2483. o.) rendelkező részének 4. pontja utal, vagy a spanyol állam csak az általa az irányelv alapján elismert hároméves szolgálati időszakok után keletkezett díjazásbeli követelések tekintetében köteles visszaható hatályt biztosítani?

- 4) A második kérdésre adott nemleges válasz esetén az ügyre az 1999/70/EK irányelvet a Bíróság [a fent hivatkozott Del Cerro Alonso]-ügyben [...] hozott ítéletének megfelelően kell-e közvetlenül alkalmazni?”
- 35 A két alapügyet – a közöttük lévő összefüggés miatt – az ítélethozatal céljából egyesíteni kell.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A C-456/09. sz. ügyben előterjesztett első kérdésről

- 36 A C-456/09. sz. ügyben előterjesztett kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a Galíciai Autonóm Közösség határozott időre kinevezett, az alapeljárás felpereséhez hasonló valamely köztisztviselője az 1999/70 irányelv és a keretmegállapodás személyi hatálya alá tartozik-e.
- 37 A Bíróság elé észrevételt terjesztő érdekeltek mindegyike úgy véli, hogy erre a kérdésre igenlő választ kell adni.
- 38 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság korábban már kimondta, hogy mind az 1999/70 irányelv, mind a keretmegállapodás szövegéből, logikájából és céljából egyaránt az következik, hogy az azokban foglalt előírások a közigazgatási és egyéb állami szervekkel kötött határozott idejű munkaszerződésekre és munkaviszonyokra egyaránt alkalmazandók (a C-212/04. sz., Adeneler és társai ügyben 2006. július 4-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-6057. o.] 54–57. pontja; a C-53/04. sz., Marrosu és Sardino ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-7213. o.] 40–43. pontja; a C-180/04. sz. Vassallo-ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítélet [EBHT 2006.,

I-7251. o.] 32–35. pontja, valamint a fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet 25. pontja).

- 39 Amint az ugyanis a keretmegállapodás 2. szakaszának 1. pontjából kitűnik, a keretmegállapodás személyi hatálya széles körű azáltal, hogy általános jelleggel írja elő, hogy az „olyan határozott időre alkalmazott munkavállalókra vonatkozik, akik a törvény, kollektív szerződés vagy a tagállamokban kialakult gyakorlat szerint munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkeznek” (lásd a fent hivatkozott Adeneler és társai ügyben hozott ítélet 56. pontját, a C-378/07–C-380/07. sz., Angelidaki és társai egyesített ügyekben 2009. április 23-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-3071. o.] 114. pontját, valamint a C-98/09. sz. Sorge-ügyben 2010. június 24-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-5837. o.] 30. pontját).
- 40 A „határozott időre alkalmazott munkavállalóknak” a keretmegállapodás értelmében vett fogalmába – amelyet 3. szakaszának 1. pontja határoz meg – munkáltatójuk magán- vagy közjogi minőségétől függetlenül valamennyi munkavállaló beletartozik (a fent hivatkozott Adeneler és társai ügyben hozott ítélet 56. pontja).
- 41 Ezen túlmenően, tekintettel az egyenlő bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének fontosságára, amelyek az uniós jog általános alapelveinek részét képezik, az erre vonatkozóan az 1999/70 irányelvben és a keretmegállapodásban szereplő azon rendelkezések, amelyek célja a határozott időre alkalmazott munkavállalók számára ugyanazon előnyök biztosítása, mint amelyek az összehasonlítható határozatlan időre alkalmazott munkavállalóknak járnak, kivéve ha az eltérő bánásmódot objektív indokok támasztják alá, úgy tekintendők, mint általános hatállyal rendelkező rendelkezések, mivel azok az uniós szociális jog különös jelentőségű szabályainak minősülnek, amelyek előnyeiből minimumkövetelményként valamennyi munkavállalónak részesülnie kell (a fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet 27. pontja).
- 42 Következésképpen az 1990/70 irányelvet és a keretmegállapodást valamennyi olyan munkavállalóra alkalmazni kell, aki díjazás ellenében végez munkát az őt a munkáltatójához kötő, határozott idejű munkaviszony keretében (a fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet 28. pontja).

- 43 Önmagában az a körülmény, hogy valamely munkaviszony „határozatlan idejűnek” minősül a nemzeti jog értelmében, vagy bizonyos, az érintett tagállam közszolgálatára jellemző vonásokat mutat, irreleváns ebből a szempontból, mivel egyébként komolyan kétségbe vonná az 1999/70 irányelv és a keretmegállapodás hatékony érvényesülését, valamint azok egységes alkalmazását a tagállamokban, azáltal, hogy fenntartja ez utóbbiak számára annak a lehetőségét, hogy a személyek bizonyos csoportját önkényesen kizárják az említett uniós eszközökkel elérni kívánt védelem kedvezményéből (lásd a fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet 29. pontját).
- 44 Mivel nem vitás, hogy A.M. Iglesias Torres határozott időre kinevezett köztisztviselőként több mint kilenc évig dolgozott a Galíciai Autonóm Közösség különböző oktatási intézményeinél, valamint hogy ezenfelül az alapeljárásbeli ügy a határozatlan időre kinevezett köztisztviselőnek a határozott időre kinevezett köztisztviselőkéhez képest meglévő helyzetére vonatkozik, ezért az alapeljárás felperese az 1999/70 irányelv és a keretmegállapodás személyi hatálya alá tartozik.
- 45 A C-456/09. sz. ügyben előterjesztett első kérdésre ezért azt a választ kell adni, hogy a Galíciai Autonóm Közösség határozott időre kinevezett, az alapeljárás felpereséhez hasonló valamely köztisztviselője az 1999/70 irányelv és a keretmegállapodás személyi hatálya alá tartozik.

A C-444/09. sz. ügyben előterjesztett egyetlen kérdéstről

- 46 A C-444/09. sz. ügyben előterjesztett egyetlen kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy hogyan kell értelmezni a keretmegállapodás 4. szakaszának 4. pontjában foglalt „eltöltött idő alapján történő eltérő minősítés” kifejezést, valamint hogy bizonyos köztisztviselők szolgálati idejének ideiglenes jellege

önmagában az e rendelkezés szerinti olyan „objektív okot” képez-e, amely a szolgálati idővel összefüggő juttatások megfizetése tekintetében igazolja az eltérő bánásmódot.

- 47 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a keretmegállapodás 1. szakaszának a) pontja értelmében a keretmegállapodás egyik célja a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének alkalmazásával javítani a határozott ideig tartó munkaviszony minőségét. Ugyanígy a keretmegállapodás preambuluma a harmadik bekezdésében kimondja, hogy az „a szociális partnerek azon szándékát mutatja, hogy általános kereteket állapítsanak meg az egyenlő bánásmód biztosításához a határozott időre alkalmazott munkavállalók számára, védelemben részesítve őket a hátrányos megkülönböztetéssel szemben”. Az 1999/70 irányelv (14) preambulumbekzdése erre vonatkozóan kimondja, hogy a keretmegállapodás célja többek között a határozott idejű munkaviszony minőségének javítása, olyan minimalkövetelmények meghatározása által, amelyek biztosítják a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének alkalmazását.
- 48 A keretmegállapodásnak – különösen 4. szakaszának – célja az említett elv határozott időre alkalmazott munkavállalókra történő alkalmazása, annak érdekében, hogy megakadályozható legyen az, hogy az ilyen jellegű munkaviszonyt a munkáltató arra használja, hogy megfossza e munkavállalókat azon jogoktól, amelyek a határozatlan időre alkalmazott munkavállalóknak járnak (a fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet 37. pontja).
- 49 A Bíróság szerint – a keretmegállapodással elérni kívánt, az előző két pontban említett célkitűzésekre tekintettel – a keretmegállapodás 4. szakasza úgy értendő, hogy az az uniós szociális jog olyan elvét fejezi ki, amelyet nem lehet megszorítóan értelmezni (lásd a fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet 38. pontját, valamint a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet 114. pontját).
- 50 Amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság határozott időre kinevezett köztisztviselőknek a teljesített szolgálati idő után járó valamely juttatáshoz való jogának tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében tesz fel kérdést a keretmegállapodás

4. szakaszának 4. pontjában szereplő „eltöltött idő alapján történő eltérő minősítés” kifejezés értelmezésével kapcsolatban, meg kell jegyezni, hogy a Bíróság már kimondta, hogy a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontjában szereplő „munkafeltételek” fogalmába tartozik a teljesített szolgálati idő után járó, az alapügyben szereplővel azonos juttatás, amely iránti jogosultságot a nemzeti jog csak a határozatlan idejű munkaviszony keretében az egészségügyben dolgozó, határozatlan időre alkalmazott munkavállalók számára tart fenn, kizárva a határozatlan idejű munkaviszony keretében dolgozó munkavállalókat (a fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet 47. és 48. pontja).

- 51 Amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatokból kitűnik, a LEBEP 2007. május 13-i hatálybalépéséig a Galíciai Autonóm Közösség közigazgatásában dolgozókra alkalmazandó, az LFCE rendelkezéseinek megfelelően elfogadott szabályozás a háromévente járó juttatások kifizetését illetően eltérő bánásmódot vezetett be az ezen autonóm közösségnél dolgozók körében. Ezt az eltérő bánásmódot nem ez utóbbiak szolgálati ideje alapján, hanem az őket a munkáltatójukhoz kötő munkaviszonyuk időtartama függvényében határozták meg. A határozatlan időre kinevezett köztisztviselőktől eltérően a határozott időre kinevezett köztisztviselők – a teljesített szolgálati idő időtartamától függetlenül – nem részesülnek a hároméves szolgálati idő alapján járó juttatásokban.
- 52 E körülmények között – amint arra a Bizottság helyesen hivatkozik – az alapügyben szereplő spanyol szabályozással bevezetethez hasonló eltérő bánásmódot a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontjára figyelemmel kell elemezni.
- 53 Amint az a Bíróság ítélezési gyakorlatából kitűnik, az alapügyben szereplőhöz hasonló, szolgálati idő alapján járó juttatásokat illetően a határozott időre alkalmazott munkavállalók – bármilyen objektív indokolás nélkül – nem részesülhetnek kedvezőtlenebb bánásmódban, mint a határozatlan időre alkalmazott, hasonló helyzetben lévő munkavállalók (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet 42. és 47. pontját, valamint a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet 126. pontját).

- 54 Ami azt a kérdést illeti, hogy bizonyos köztisztviselők szolgálatának ideiglenes jellege önmagában képezhet-e a keretmegállapodás 4. szakasza szerinti objektív okot, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már kimondta, hogy az objektív okoknak az említett szakasz 1. pontjában szereplő fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az nem teszi lehetővé a határozott időre alkalmazott munkavállalók és a határozatlan időre alkalmazott munkavállalók közötti eltérő bánásmódnak azon alapon történő igazolását, hogy ezt az eltérő bánásmódot törvényhez vagy kollektív szerződéshez hasonló, általános és absztrakt nemzeti norma írja elő (a fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet 57. pontja).
- 55 Az említett fogalom azt követeli meg, hogy ezt a bánásmódbeli egyenlőtlenséget a szóban forgó munkafeltételeket jellemző, pontosan meghatározott és konkrét tényezők megléte igazolja, abban az egyedi kontextusban, amelyben az felmerül, objektív és átlátható szempontokon alapulva, annak megvizsgálása érdekében, hogy ezen egyenlőtlenség valós igényeknek felel-e meg, alkalmas-e a kitűzött cél elérésére, és ahhoz szükséges-e (lásd a fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet 58. pontját). Az említett tényezők adott esetben a tagállam szociálpolitikája valamely célkitűzésének megvalósítására irányuló jogos törekvéséből, vagy adott esetben azon feladatok egyedi jellegéből és sajátos jellemzőiből adódhatnak, amelyek elvégzésére e határozott idejű szerződéseket megkötötték (a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontját illetően lásd a fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet 53. és 58. pontját; az ugyanezen keretmegállapodás 5. szakasza 1. pontjának a. alpontjában szereplő „objektív okok” fogalmát illetően lásd a fent hivatkozott Adeneler és társai ügyben hozott ítélet 69. és 70. pontját, valamint a C-519/08. sz. Koukou-ügyben 2009. április 24-én hozott végzés 45. pontját).
- 56 Ezzel szemben kizárólag a közigazgatásban dolgozók munkavégzése ideiglenes jellegének alkalmazása nem felel meg ezeknek a követelményeknek, ekként pedig nem képezhet a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja szerinti objektív okot.
- 57 A határozott időre alkalmazott munkavállalók és a határozatlan időre alkalmazott munkavállalók között a munkafeltételeket illetően alkalmazott eltérő bánásmódot

ugyanis nem igazolhatja az – általános és absztrakt módon – a magára a foglalkoztatás időtartamára utaló szempont. Az 1999/70 irányelv és a keretmegállapodás jelen ítélet 47. és 48. pontjában említett célkitűzéseit lényegüktől fosztaná meg annak elismerése, hogy valamely munkaviszony ideiglenes jellege önmagában elegendő az ehhez hasonló eltérő bánásmód igazolásához. Valamely ehhez hasonló szempont alkalmazása – a határozott ideig tartó munka minőségének javítása, valamint az egyenlő bánásmód előmozdítása helyett, amelyek elérésére mind az 1999/70 irányelv, mind pedig a keretmegállapodás törekszik – a határozott időre alkalmazott munkavállalók számára kedvezőtlen helyzet állandósítását eredményezné.

- 58 E körülmények között a C-444/09. sz. ügyben előterjesztett egyetlen kérdésre azt a választ kell adni, hogy a szolgálatban eltöltött idő után járó, az alapügyben szereplőhöz hasonló juttatás – mivel munkafeltételt képez – a keretmegállapodás 4. szakasza 1. pontjának hatálya alá tartozik, ekként pedig a határozott időre alkalmazott munkavállalók kifogásolhatják azt a bánásmódot, amely e juttatás megfizetése tekintetében – bármilyen objektív indokolás nélkül – a határozatlan időre alkalmazott, hasonló helyzetben lévő munkavállalók esetében biztosítottnál kedvezőtlenebb. Bizonyos köztisztviselők munkaviszonyának ideiglenes jellege önmagában nem képezhet a keretmegállapodás e szakasza szerinti objektív okot.

A C-456/09. sz. ügyben előterjesztett második kérdésről

- 59 A C-456/09. sz. ügyben előterjesztett második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy pusztán az a körülmény, hogy a LEBEP 25. cikkének (2) bekezdéséhez hasonló valamely nemzeti intézkedés nem tartalmaz az 1999/70 irányelvre semmiféle hivatkozást, kizárja-e, hogy ezt az intézkedést az említett irányelvet átültető intézkedésnek lehessen tekinteni.

- 60 A Consellería, a spanyol kormány és a Bizottság – A. M. Iglesias Torresszel ellentétben – azzal érvel, hogy a LEBEP 25. cikkének (2) bekezdését még akkor is az 1999/70 irányelv átültetésére szolgáló nemzeti intézkedésnek kell tekinteni, ha az e törvényhez fűzött indokolás nem tartalmaz utalást sem az irányelvre, sem más uniós szabályozásra.
- 61 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy 2. cikkének harmadik bekezdésében az 1999/70 irányelv előírja, hogy amikor a tagállamok elfogadják az irányelvnek való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell az említett irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni.
- 62 Amennyiben valamely irányelv kifejezetten előírja, hogy az ezen irányelvet átültető rendelkezésekben arra hivatkozni kell, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni, úgy minden esetben pozitív tartalmú átültető aktust kell elfogadni (lásd a C-361/95. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 1997. december 18-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-7351. o.] 15. pontját és a C-551/08. sz., Bizottság kontra Lengyelország ügyben hozott ítélet 23. pontját).
- 63 Kétségtelenül igaz, hogy a tagállamok – az EUMSZ 258. cikk alapján indított, kötelezettségzegés megállapítása iránti keresettel összefüggésben – elmarasztalhatók az 1999/70 irányelv 2. cikkének harmadik bekezdéséből eredő kötelezettségeik nem teljesítése miatt, ebből azonban nem következik szükségszerűen – amint azzal a Bizottság helyesen érvel –, hogy az indokolásában az érintett irányelvre való hivatkozást elmulasztó valamely nemzeti intézkedést ne lehetne az annak átültetése tekintetében érvényes intézkedésnek tekinteni.
- 64 Miután a tagállamoknak nemcsak az a feladatuk, hogy saját jogrendjükbe formálisan átültessék az uniós irányelveket, hanem annak biztosítása is, hogy teljes mértékben és mindenkor tiszteletben tartsák az ezen irányelvekből eredő kötelezettségeiket, nem

zárható ki, hogy valamely tagállam – amely eredetileg arra törekedett, hogy valamely irányelvet átültesse és megfeleljen az uniós jogból eredő kötelezettségeinek – többek között a nemzeti bíróságok elé terjesztett jogvitákat vagy a Bizottság által az EUMSZ 258. cikk alapján indított keresetet követően észlelje, hogy belső jogának rendelkezései nem megfelelően vagy nem teljes mértékben ültették át az uniós jogot, valamint hogy azokat – e körülmények között – módosítani kell.

- 65 A jelen ügyben nem vitatott, hogy a nemzeti szabályozásba a LEBEP-pel bevezetett módosításra akkor került sor, amikor az alapügyben szereplővel megegyező, a teljesített szolgálati idő után háromévente járó ugyanezen juttatásra vonatkozó, fent hivatkozott Del Cerro Alonso-ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügy – az ehhez hasonló valamely juttatás kifizetéséhez való jogot illetően – rávilágított a valamely spanyol autonóm közösség közjogi jogalánya által foglalkoztatott, határozatlan időre kinevezett köztisztviselők és határozott időre kinevezett köztisztviselők közötti eltérő bánásmódra.
- 66 Noha a nemzeti jog értelmezésére kizárólagos hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság feladata a jelen ügyben annak ellenőrzése, hogy a LEBEP 25. cikke (2) bekezdésének szövege, az azzal elérni kívánt célkitűzés, valamint elfogadásának körülményei tükrében e rendelkezés az 1999/70 irányelvet átültető intézkedést képez-e, az az egyedüli körülmény, hogy nem tartalmaz az irányelvre semmilyen hivatkozást, nem zárja ki, hogy azt átültető intézkedésnek lehessen tekinteni.
- 67 E körülmények között a C-456/09. sz. ügyben előterjesztett második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az az egyedüli körülmény, hogy a LEBEP 25. cikkének (2) bekezdéséhez hasonló valamely nemzeti rendelkezés nem tartalmaz az 1999/70 irányelvre semmilyen hivatkozást, nem zárja ki, hogy ezt a rendelkezést az ezen irányelvet átültető nemzeti intézkedésnek lehessen tekinteni.

A C-456/09. sz. ügyben előterjesztett negyedik kérdésről

- 68 Lévéen, hogy – amint az a C-444/09. sz. ügyben előterjesztett kérdésre adott válaszból kitűnik – a teljesített szolgálati idő után járó, az alapügyben szereplőhöz hasonló valamely juttatás – mivel munkafeltételt képez – a keretmegállapodás 4. szakasza 1. pontjának hatálya alá tartozik, a C-456/09. sz. ügyben előterjesztett negyedik kérdést át kell fogalmazni ahhoz, hogy a kérdést előterjesztő bíróság részére hasznos válasszal lehessen szolgálni.
- 69 Az említett bíróság ugyanis ezzel a kérdéssel lényegében azt kívánja megtudni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló jogvitában magánszemélyek hivatkozhatnak-e valamely nemzeti bíróság előtt a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontjára a tagállamok számára az 1999/70 irányelv átültetésére előírt határidő lejártának időpontjától az ezen irányelvet az érintett tagállam belső jogába átültető nemzeti törvény hatálybalépésének időpontjáig tartó időszakra a teljesített szolgálati idő után háromévente járó juttatásokhoz való jogosultságuk elismerése céljából.
- 70 A C-444/09. és a C-456/09. sz. ügyben benyújtott észrevételeikben mind a Consellería, mind pedig a spanyol kormány kitarthatott amellett, hogy magánszemélyek nem hivatkozhatnak valamely irányelv rendelkezésének közvetlen hatályára, miután az az érintett tagállam belső jogába történő átültetésre szolgáló nemzeti intézkedés tárgyát képezte. A spanyol kormány szerint, amikor az alapeljárások felperesei benyújtották keresetüket, az 1999/70 irányelvet a háromévente járó juttatások kifizetésével kapcsolatos spanyol jogba már átültették, ekként pedig jogaik alapjául a LEBEP 25. cikke és nem ez az irányelv szolgál. Az alapügyekben szereplőkhöz hasonló körülmények között az irányelv közvetlen hatályának fenntartása a tagállami szabályok hatékonyságának bármiféle határidő nélküli megkérdőjelezésével érne fel, amely szabályokat – jöllehet azok már helyesen átültették a belső jogba valamely irányelv tartalmát – az átültetésre előírt határidő után fogadtak el.

- 71 Úgy tűnik azonban, hogy ezek az érvek figyelmen kívül hagyják az alapeljárások felpereisei által a nemzeti bírósághoz előterjesztett kereseti kérelmek jellegét, ekként pedig a kérdést előterjesztő bíróság által a C-456/09. sz. ügyben a keretmegállapodás 4. szakasza 1. pontjának közvetlen hatályával kapcsolatban előterjesztett negyedik kérdés alapeljárások tekintetében meglévő relevanciáját.
- 72 A tagállamok irányelvből eredő kötelezettsége az abban írt eredmény elérésére, valamint az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése szerinti azon feladatuk, hogy megtegyék a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket e kötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében, ezen államok minden hatóságára vonatkozik, beleértve hatáskörük keretén belül az igazságszolgáltatás szerveit is. Ezek a kötelezettségek e hatóságokat adott esetben még állami munkáltatói minőségükben is terhelik (a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet 41. és 85. pontja, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 73 A nemzeti szabályozás uniós jogi követelményeknek megfelelő értelmezése és alkalmazása lehetőségének hiányában a nemzeti bíróságok és a közigazgatási szervek kötelesek teljes egészében alkalmazni az uniós jogot, és megvédeni az uniós jog által az egyének részére biztosított jogokat, szükség esetén mellőzve a nemzeti jog azon rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek az előbbivel ellentétesek (lásd ebben az értelemben a 103/88. sz. Costanzo-ügyben 1989. június 22-én hozott ítélet [EBHT 1989., 1839. o.] 33. pontját, valamint a C-243/09. sz. Fuß-ügyben 2010. október 14-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-9849. o.] 63. pontját).
- 74 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság azt próbálja megállapítani, hogy közvetlen hatállyal bír-e a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja a Galíciai Autonóm Közösség által határozott időre foglalkoztatott tanárokkal kapcsolatos két jogvitában, amely tanárok a LEBEP hatálybalépéséig és annak az LFCE általi módosításáig nem részesültek az ezen autonóm közösség által háromévente nyújtott juttatásokhoz való jogban, és akik – a nemzeti jog elévülésre vonatkozó releváns rendelkezéseinek tiszteletben tartása mellett – ezt a jogukat visszaható hatállyal próbálják elismertetni a

tagállamok számára az 1999/70 irányelv átültetésére előírt határidő lejártának időpontjától a LEBEP hatálybalépésének időpontjáig tartó időszakra.

- 75 Mivel az egyébként az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkében elismert, hatékony bírói jogvédelem elve az uniós jog egyik általános elvét képezi, az 1999/70 irányelvet a spanyol jogba helyesen átültető intézkedésnek az említett időszak alatti hiányában a nemzeti bíróságok feladata a magánszemélyekre vonatkozóan az uniós rendelkezésekből eredő bírói védelem biztosítása és azok hatékony érvényesülésének biztosítása (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet 42. és 43. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 76 Az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy valamennyi olyan esetben, amikor valamely irányelv rendelkezései a tartalmuk alapján feltétlennek és kellően pontosnak tűnnek, azokra a magánszemélyek a tagállammal szemben, beleértve a munkáltatói minőségét is, hivatkozhatnak (lásd ebben az értelemben különösen a 152/84. sz. Marshall-ügyben 1986. február 26-án hozott ítélet [EBHT 1986., 723. o.] 46. és 49. pontját, a C-187/00. sz. Kutz-Bauer ügyben 2003. március 20-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-2741. o.] 69. és 71. pontját, valamint a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet 57. pontját.)
- 77 A Bíróság már kimondta, hogy ez az ítélkezési gyakorlat alkalmazható a keretmegállapodáshoz hasonló megállapodások esetében, amelyek az EUMSZ 155. cikk (1) bekezdése alapján szociális partnerek közötti uniós szintű párbeszéd alapján jöttek létre, és amelyeket ugyanezen cikk (2) bekezdésének megfelelően az Európai Unió Tanácsának irányelvével hajtottak végre, amelynek így szerves részét képezik (a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet 58. pontja).
- 78 A keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja általános jelleggel és egyértelmű megfogalmazásban megtiltja a munkafeltételek szempontjából a határozott időre foglalkoztatott munkavállalók objektíven nem igazolható minden bánásmódbeli megkülönböztetését. Ily módon tartalma tehát kellően pontos ahhoz, hogy arra valamely jogalany hivatkozhatson, és a bíróság azt alkalmazhassa (a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet 60. pontja, valamint a C-486/08. sz., Zentralbetriebsrat der

Landeskrankenhäuser Tirols ügyben 2010. április 22-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-3527. o.] 24. pontja).

- 79 Egyebekben a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontjában megfogalmazott pontos tilalom egyáltalán nem teszi szükségessé az uniós intézmények eljárását és egyáltalán nem ad lehetőséget a tagállamok számára, hogy a belső jogba való átültetés során feltételhez kössék vagy korlátozzák a munkafeltételek tárgyában az irányelv által megfogalmazott tilalmat (a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet 62. pontja).
- 80 Természetesen ez a rendelkezés az abban megfogalmazott hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvéhez kapcsolódóan objektív okokra alapozott igazolásra vonatkozó fenntartást fogalmaz meg.
- 81 E fenntartás alkalmazása azonban bírósági felülvizsgálat tárgya lehet, jóllehet az arra való hivatkozás lehetősége nem ellentétes azzal az állásponttal, hogy a vizsgált rendelkezés a magánszemélyekre olyan jogokat ruház, amelyekre azok hivatkozhatnak, és amelyeket a nemzeti bíróságoknak oltalmazniuk kell (a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet 64. pontja).
- 82 Arra is emlékeztetni kell, hogy amikor jogalanyok az állammal szemben valamely irányelvre hivatkozhatnak, akkor ezt attól függetlenül tehetik meg, hogy az állam milyen minőségében – munkáltatóként vagy hatóságként – jár el. Ugyanis mindkét esetben el kell kerülni, hogy az állam előnyt kovácsolhasson az uniós jog általa történt megsértéséből (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Marshall-ügyben hozott ítélet 49. pontját, valamint a C-188/89. sz., Foster és társai ügyben 1990. július 12-én hozott ítélet [EBHT 1990., I-3313. o.] 17. pontját).

- 83 Következésképpen a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja feltétlen és kellően pontos ahhoz, hogy arra magánszemélyek valamely nemzeti bíróság előtt az állammal szemben hivatkozhasanak.
- 84 A Consellería az alapügyben emellett azzal érvel, hogy nem lehet vele szemben az említett szakasz közvetlen hatályára hivatkozni, mivel az LFCE – azaz az állam kizárólagos hatáskörébe tartozó állami törvény – rendelkezéseit kellett tiszteletben tartania. Az államnak az 1999/70 irányelv megsértéséért fennálló esetleges vagyoni felelősségét illetően a Consellería előadja, hogy az állami alapjogszabályok és az autonóm közösségek által elfogadott végrehajtási szabályozás közötti, az alkotmányban meghatározott megosztás nem teszi lehetővé számára, hogy megtörje vagy megszakítsa az ezen irányelv állam általi nem megfelelő átültetése és a magánszemélyeknek okozott kár közötti okozati összefüggést.
- 85 A spanyol kormány azt is megállapítja, hogy a Galíciai Autonóm Közösség nem rendelkezik hatáskörrel sem a LEBEP módosítására, sem pedig az alkalmazásától való eltekintésre. Ha az említett Közösség úgy döntött volna, hogy az 1999/70 irányelv közvetlen hatálya alapján munkáltatói minőségében elismeri a háromévente járó juttatások visszaható hatállyal való megfizetéséhez való jogot, akkor nyilvánvalóan sértette volna meg az átültető állami normát. Az államnak az 1999/70 irányelv megsértéséért fennálló esetleges felelősségét illetően e kormány a C-444/09. sz. ügyben előterjesztett észrevételeiben előadja, hogy nem teljesülnek az említett irányelv kellően súlyos megsértése fennállásának értékelésére vonatkozóan a Bíróság ítélkezési gyakorlatában megkövetelt feltételek.
- 86 Ezen érveket illetően emlékeztetni kell arra, hogy – amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatokból, valamint magából a kérdéseket előterjesztő bíróságok kérdéseinek megfogalmazásából kitűnik – ez utóbbiakhoz nem az állam 1999/70 irányelv megsértéséért fennálló felelősségének megállapítása iránti keresetekkel, hanem a teljesített szolgálati idő után háromévente járó juttatások olyan időszakra való

megfizetése iránti és közvetlenül az ugyanezen irányelven alapuló kérelmekkel fordultak, amely időszakban az irányelvet a belső jogba nem ültették át megfelelően.

- 87 Mivel a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja feltétlen és kellően pontos ahhoz, hogy arra valamely nemzeti bíróság előtt magánszemélyek az állammal szemben hivatkozhatnak, az alapeljárás felperesei a teljesített szolgálati idő után háromévente járó, őket visszaható hatállyal megillető juttatások megfizetése iránti kérelmeiket megalapozottan nyújthatják be közvetlenül az e szakasz rendelkezéseire hivatkozva. Első ránézésre tehát úgy tűnik, hogy nincs szükség a Bíróságnak a tagállamok uniós jog megsértéséért fennálló felelősségével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatán alapuló kártérítési keresetre (lásd ebben az értelemben a C-150/99. sz. Stockholm Lindöpark ügyben 2001. január 18-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-493. o.] 35. pontját).
- 88 Ezen túlmenően a kérdést előterjesztő bíróság – amint azt a C-444/09. sz. ügyben benyújtott észrevételeiben maga a spanyol kormány is elismerte – az uniós jog megsértéséért fennálló állami felelősség kérdésével egyáltalán nem foglalkozott az említett ügyben. Ugyanez a helyzet a C-456/09. sz. ügyben is, amelyben a kérdést előterjesztő bíróság érvelését a keretmegállapodás vonatkozó szakaszának esetlegesen közvetlen hatályából eredő következményekre alapozza. Az állam felelősségével kapcsolatos kérdéseket illetően a C-456/09. sz. ügyben előterjesztett előzetes döntéshozatalra utaló határozatból, valamint a Bírósághoz benyújtott észrevételekből kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem rendelkezik az erre vonatkozó döntéssel kapcsolatos hatáskörrel.
- 89 Az alapügyben, amely – amint az a jelen ítélet 86. és 87. pontjából kitűnik – valamely, közvetlen hatállyal bíró irányelv egyik rendelkezésének visszaható hatállyal történő alkalmazására vonatkozik, a köztisztviselők személyzeti szabályzatára vonatkozó állami alapjogszabályok és az autonóm közösségek által elfogadott végrehajtási szabályozás közötti, az alkotmányban meghatározott megosztásból eredő következmények a belső jogba tartozó kérdést képeznek.

- 90 A fentiekre tekintettel a C-456/09. sz. ügyben előterjesztett negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja feltétlen és kellően pontos ahhoz, hogy arra a határozott időre kinevezett köztisztviselők valamely nemzeti bíróság előtt az állammal szemben azzal a céllal hivatkozhatnak, hogy a tagállamok számára az 1999/70 irányelv átültetésére előírt határidő lejártának időpontjától az ezen irányelvet az érintett tagállam belső jogába átültető nemzeti törvény hatálybalépésének időpontjáig tartó időszakra elismertessék – az alapügyben szereplő háromévente járó juttatásokhoz hasonló – a teljesített szolgálati idő után járó juttatásokhoz való jogosultságukat, a nemzeti jog elévülésre vonatkozó releváns rendelkezéseinek tiszteletben tartása mellett.

A C-456/09. sz. ügyben előterjesztett harmadik kérdésről

- 91 A C-456/09. sz. ügyben előterjesztett harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy tekintettel arra, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás elismeri a határozott időre kinevezett köztisztviselőknek a hároméves szolgálati időhöz fűződő juttatások kifizetéséhez való jogát, azonban az e jog visszaható hatállyal való alkalmazását kizáró rendelkezést tartalmaz, a hatáskörrel rendelkező spanyol hatóságok megtagadhatják-e valamely ehhez hasonló jog biztosítását, vagy – éppen ellenkezőleg – az uniós jog alapján kötelesek-e a juttatások kifizetéséhez való jog tekintetében a tagállamok számára az ezen irányelv átültetésének elvégzésére előírt határidő lejártára visszaható hatályt biztosítani.
- 92 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a LEBEP 25. cikkének (2) bekezdésében alkalmazott szóhasználat kifejezetten kizárja, hogy ennek a rendelkezésnek visszaható hatályt biztosítsanak.
- 93 Ilyen körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet rendelkező része 4. pontjának az alapügyre gyakorolt következményeit veti fel, amelyben a Bíróság kimondta, hogy amennyiben az alkalmazandó

belső jog a törvény visszaható hatályú alkalmazását kizáró szabályt tartalmaz, az ezzel ellentétes világos és egyértelmű utalás hiányában az a nemzeti bíróság, amelyhez az 1999/70 irányelvet átültető nemzeti törvény valamely rendelkezésének megsértésére alapított kérelemmel fordultak, csak akkor köteles az uniós jog értelmében az említett rendelkezésnek az ezen irányelv átültetési határidejének lejártára visszaható hatályt biztosítani, ha a nemzeti jogban létezik olyan jellegű utalás, amely e rendelkezésnek ilyen visszaható hatályt biztosíthat.

94 Mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben az a kérdés merült fel, hogy a kérdést előterjesztő bíróság – olyan különbíróság, amelyet az 1999/70 irányelv átültetését biztosító nemzeti törvény felruházott az e törvényre alapozott kérelmek elbírálásához szükséges hatáskörrel – az uniós jog értelmében köteles-e megállapítani a hatáskörét a közvetlenül az ezen az irányelven alapuló igények vonatkozásában is, akkor ha ezek az igények az ezen irányelv átültetési határidejének lejártát követő, de az átültető törvény hatálybalépését megelőző időszakra vonatkoznak.

95 Az Impact-ügyben hozott említett ítélet alapjául szolgáló ügyben előterjesztett negyedik kérdésre a Bíróság által adott válasz arra a feltevésre alapult, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak az alapügybeli panaszok tárgyában csak akkor kell határozatot hoznia, ha azok az 1999/70 irányelv átültetését biztosító nemzeti törvény megsértésén alapulnak (a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet 96. pontja). Amint az a jelen ítélet 96. pontjából kitűnik, a Bíróság csak erre az esetre mondta ki – és csak annyiban, amennyiben rendelkezései tekintetében az átültető nemzeti törvény kizárta a visszaható hatály biztosítását –, hogy az uniós jog, különösen az uniós joggal összhangban álló értelmezés követelménye – a kérdést előterjesztő bíróságnak a nemzeti jog *contra legem* alkalmazására való kényszerítése nélkül – nem értelmezhető úgy, hogy az előírja e bíróság számára, hogy a szóban forgó átültető nemzeti törvényt az említett irányelv átültetési határideje lejártára visszaható hatállyal ruhazza fel.

- 96 A fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló üggyel eltérően azonban a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott információkból kitűnik, hogy az alapügyben semmilyen nehézség nem merült fel e bíróságnak azon hatáskörét illetően, hogy elbírálja az alapügy felperesének a teljesített szolgálati idő után háromévente járó juttatások kifizetésével kapcsolatos igényeit, mivel ez utóbbi kérelme közvetlenül az 1999/70 irányelv rendelkezésein alapul.
- 97 Mivel a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja közvetlen hatállyal bír, az alapügy felperese a Conselleriával szemben – annak munkáltatói minőségében – a szolgálati idő alapján háromévente járó, öt visszaható hatállyal megillető juttatások megfizetése iránti kérelmét jogszerűen alapíthatja közvetlenül e szakasz rendelkezéseire támaszkodva.
- 98 A jelen ügyben az alapügy felperesét a tagállamok számára az 1999/70 irányelv átültetésére előírt határidő lejártától a LEBEP 25. cikke (2) bekezdésének elfogadásáig terjedő időszakban hátrányosan megkülönböztető módon fosztották meg a keretmegállapodás 4. szakaszának (1) pontja szerinti munkafeltételek hatálya alá tartozó, a teljesített szolgálati idő után járó juttatástól. E körülmények között az alapügy felperese közvetlen hatállyal bíró rendelkezésre támaszkodik valamely olyan hiányosság orvoslása érdekében, amely a spanyol nemzeti jogban az 1999/70 irányelv nem megfelelő átültetése miatt maradhatott fenn.
- 99 E körülmények között a C-456/09. sz. ügyben előterjesztett harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a határozott időre kinevezett köztisztviselőknek a hároméves szolgálati idő után járó juttatások kifizetéséhez való jogát elismerő, azonban e jog visszaható hatállyal történő alkalmazását kizáró rendelkezésnek az 1999/70 irányelvet átültető nemzeti szabályozásban való megléte ellenére, az uniós jog alapján – és mivel a keretmegállapodás közvetlen hatállyal bíró rendelkezéséről van szó – az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai az e juttatások kifizetéséhez való jog tekintetében kötelesek a tagállamok számára az ezen irányelv átültetésére előírt határidő lejártának időpontjára visszaható hatályt biztosítani.

A költségekről

- 100 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Galíciai Autonóm Közösség határozott időre kinevezett, az alapeljárás felpereséhez hasonló valamely köztisztviselője az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv és az ezen irányelv mellékletében szereplő, a határozott ideig tartó munkaviszonyról 1999. március 18-án kötött keretmegállapodás személyi hatálya alá tartozik.**

- 2) **A szolgálatban eltöltött idő után járó, az alapügyben szereplőhöz hasonló juttatás – mivel munkafeltételt képez – az 1999/70 irányelv mellékletében szereplő, a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló keretmegállapodás 4. szakasza 1. pontjának hatálya alá tartozik, ekként pedig a határozott időre alkalmazott munkavállalók kifogásolhatják azt a bánásmódot, amely e juttatás megfizetése tekintetében – bármilyen objektív indokolás nélkül – a határozatlan időre alkalmazott, hasonló helyzetben lévő munkavállalók esetében biztosítottnál kedvezőtlenebb. Bizonyos köztisztviselők munkaviszonyának ideiglenes jellege önmagában nem képezhet a keretmegállapodás e szakasza szerinti objektív okot.**

- 3) Az az egyedüli körülmény, hogy a Ley 7/2007 del Estatuto básico del empleo público (a köztisztviselőkre vonatkozó alapszabályzatról szóló, 2007. április 12-i 7/2007. sz. törvény) 25. cikkének (2) bekezdéséhez hasonló valamely nemzeti rendelkezés nem tartalmaz az 1999/70 irányelvre semmilyen hivatkozást, nem zárja ki, hogy ezt a rendelkezést az ezen irányelvet átültető nemzeti intézkedésnek lehessen tekinteni.

- 4) Az 1999/70 irányelv mellékletében szereplő, a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja feltétlen és kellően pontos ahhoz, hogy arra a határozott időre kinevezett köztisztviselők valamely nemzeti bíróság előtt az állammal szemben azzal a céllal hivatkozassanak, hogy a tagállamok számára az 1999/70 irányelv átültetésére előírt határidő lejártának időpontjától az ezen irányelvet az érintett tagállam belső jogába átültető nemzeti törvény hatálybalépésének időpontjáig tartó időszakra elismertessék – az alapügyben szereplő háromévente járó juttatásokhoz hasonló – a teljesített szolgálati idő után járó juttatásokhoz való jogosultságukat, a nemzeti jog elévülésre vonatkozó releváns rendelkezéseinek tiszteletben tartása mellett.

- 5) A határozott időre kinevezett köztisztviselőknek a hároméves szolgálati idő után járó juttatások kifizetéséhez való jogát elismerő, azonban e jog visszaható hatállyal történő alkalmazását kizáró rendelkezésnek az 1999/70 irányelvet átültető nemzeti szabályozásban való megléte ellenére, az uniós jog alapján – és mivel az 1999/70 irányelv mellékletében szereplő, a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló keretmegállapodás közvetlen hatállyal bíró rendelkezéséről van szó – az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai az e juttatások kifizetéséhez való jog tekintetében kötelesek a tagállamok számára az ezen irányelv átültetésére előírt határidő lejártának időpontjára visszaható hatályt biztosítani.

Aláírások